

**ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР
Ересек топ «Бәйтерек»**

Қыркүйек айы 2022жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар: Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрган қалыпта қолдарын арқасына апару; саусактарын бүгіп, қолдарын айналдыра кимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқау; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге койып, екі жаққа иілу. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату.</p> <p>Негізгі кимылдар: Сапта бір-бірлеп журу, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сактау; Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп жүгіру, кіші және үлкен қадаммен жүгіру, сапта бір-бірлеп, түрлі бағытта жүгіру. Бір орында тұрып, екі аяқпен секіру (2-3 рет жүрумен кезектестіре отырып, 10 рет секіру), 2-3 метрлік қашықтықта алға ұмтыла қос аяқпен секіру; Заттар арасымен доптарды, құрсауларды домалату. Допты бір-біріне төмennен лақтыру және қағып алу (1,5 м қашықтықта), допты екі қолымен бастан асыра кедергі арқылы лақтыру (2 м қашықтықтан).</p> <p>8 м дейінгі қашықтықта заттар арасымен тұра бағыт бойынша төрттағандап енбектеу, тактайда, орындықта көлдененінен енбектеу. Сызықтар арасымен (15 см аракашықтық), сызықпен, арқанмен, тақтаймен, гимнастикалық орындықпен, беренемен жүру. Қатарға бір- бірден сапка тұру.</p> <p>Музыкалық-ырғактық жаттығулар: Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау.</p> <p>Спорттық жаттығулар: Үш дөңгелекті және екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылыстарды орындау;</p> <p>Спорттық ойын элементтері: кегель ойындарына үрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр аракашықтықтан кегльдерді қағып түсіру;</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі: Ауа райының жағдайын ескере отырып, балалардың таза ауадағы қимыл белсенділігін дамыту, ойындар ойнату</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Тыныс алу жолдарын шынықтыру, жалаң аяқ жүру.</p> <p>Мәдени- гигиеналық дағдылар: ұқыпты тамактану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. Гигиеналық шараларды орындау: жуыну, шашын тарау, қолды сабынмен жуу, қол орамалды қолдануын пысықтау</p>	<p>Жұзу</p> <p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, үнді және ызын дыбыстарды анық айтуды үрету. Фонематикалық қабылдау дағдыларын қалыптастыру. Сөзді дыбыстау мәдениетін тәрбиелеуге арналған дидактикалық ойындарды қолдану. Сөздік кор.</p>

	<p>тұрмыстық заттар және қоршаган орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы сөздердің түрлі тәсілдермен жасалуын, зат есімдерді жекеше және кепше түрде қолдану; әртүрлі тәсілдермен жаңа сөздер күрү;</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Әнгімеге қатысу және тілді түсіну, тыңдау біліктерін, көлемі шағын тақпактарды жатқа айтуда, сурет бойынша заттар және ойыншықтар туралы әнгіме, үлгі бойынша әнгіме құрастыру, шағын әнгімелер мен өртегілерді айттып беруге үйрету дағдыларын қалыптастыру. Ұсынылған мазмұн бойынша сақналауға үйрету.</p> <p>Шыгармашылықпен сөйлеу қызметі. Театрландырылған әрекетке, драматизация ойындарына және қуыршақ спектакльдеріне, саусақ ойындарына балаларға түсінікті "қуыршақты жүргізу" техникасын қолдана отырып, қатысу ниеттерін дамыту.</p> <p>Шығармаларды қабылдау. Сөз және сөз үйқастарына құрылған ойындарға қызыгуышылығын арттыру. Кейіпкерлердің бейнелерін сомдауга қажетті дауыс ыргагы және тілдің карқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру, ұсынылған тақырып бойынша әнгіменің басы мен соңын құрастыруға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Оку, әнгімелеу. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру.</p> <p>Мәнерлеп оку. Балаларды тақпактар мен өлеңдерді түсініп, есте сактауга, өлеңнің мазмұныңа өз көзқарасын білдіруге үйрету</p> <p>Мазмұндау. Таныс өртегілердің мазмұнын айтуда мазмұнның жүйелілігін сактауга, диалогтік сөйлеуге, кейіпкерлердің мінезін сипаттауга үйрету</p> <p>Театрландырылған әрекет дағдыларын дамыту. Түрлі мәтіндерді дыбыстағанда дұрыс тыныс алу;</p> <p>Адамгершілік нормалары туралы түсінік. Ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас; адамдардың сезімі мен қарым-қатынасын көрсету</p>
Қазақ тілі	
Математика негіздері	<p>Жины: әртүрлі түстен, өлшемнен тұратын заттардың жиыны туралы түсініктерді қалыптастыру;</p> <p>Сан, санау: 5 көлемінде санау, заттарды үлгісі бойынша және аталған саны бойынша санау дағдысын қалыптастыру. Сандарды реті бойынша атауға және қорытынды санды атауға, "Барлығы қанша?" сұрағына жауап беруге үйрету. Бірінің астына бірі 2 катарда орналасқан заттардың екі тобын салыстыруды үйрету</p> <p>Шама: ұзындығы және ені бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру</p> <p>Геометриялық пішіндер: балаларды геометриялық пішіндерді (дөңгелек, төртбұрыш, ушбұрыш) және геометриялық деңелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету;</p> <p>Кеңістікте бағдарлау: Өзінің деңе боліктерінің орналасуына қарай бағдарлай білуге үйрету</p> <p>Уақытты бағдарлау: Таңертен, күндіз, кеш, түн тәулік боліктерін ажырату және атай білу дағдыларын қалыптастыру</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан құрастыру: орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, белшектерді көлдененінен орналастыру</p> <p>Қағаздан құрастыру: қағазды тікбұрышты парагын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу.</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру: Балаларды табиги материалдардан түрлі заттар дағылауга баулу</p> <p>Конструктор белшектерінен құрастыру: Конструктордан ойынга арналған ғимарат құрастыру дағдыларын қалыптастыру, белшектерді бекіту тәсілдері мен ғимарат жасау туралы білімдерін жетілдіру.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<p>Тірі және өлі табигат құбылыстары мен заттары: өлі табигат нысандары- су, жер, ауа, күннің көзі туралы білімдерін көңейту</p> <p>Табигаттағы маусымдық өзгерістер: жазғы және күзгі табигатты, олардың қарапайым өзгерістерін бақылау дағдыларын дамыту;</p>

	<p>Өсімдіктер мен жануарлар әлемі: балабакшаның ауласындағы және маңайдағы кейбір ағаштардың, бұталардың түрлері жайлы білімдерін қалыптастыру; Үй жануарлары және жабайы андар, олардың сыртқы келбеті, қозгалуы, күз мезгіліндегі (сыртқы түрі, тіршілік ету ортасы, мекені, азығы,) коректену тәсілдері және қысқы дайындығы туралы білімдерін көңейтү.</p> <p>Бала, оның отбасы, үйі: баланың өзі және өзінің жағдайы туралы түсініктерін көңейтү. Өзін-өзі тануга ұмтылысын қолдау. Баланың туыстық қатынастарды түсінуіне ықпал ету;</p> <p>Заттық әлем: қоршаган ортадағы заттардың қолданысы, күрылышы, материалы арасындағы байланысы туралы;</p> <p>Жолда жүру ережелері: Көлік түрлері, жол бөліктегі (тротуар, жолдың жүру белгілі мен жаяу жүргінші ететін жол және жерасты ету), бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру.</p>
Сурет салу	<p>Заттық сурет салу: кекеністер мен жемістерді, ыдыстар, ойыншықтар, жануарларды бейнелеу;</p> <p>Сюжеттік сурет салу: қоршаган ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға, казақ және басқа халықтардың ойыншықтарына эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сәндік сурет салу: казақ халқының және басқа халықтардың сәндік-қолданбалы өнер шығармаларымен таныстыру барысында эстетикалық қабылдауын дамыту.</p>
Мүсіндеу	<p>Заттық мүсіндеу: Ермексаздың, сазбалышқтың, қамырдың кесектерінен түрлі тәсілдерді қолданып бейнелеу</p> <p>Сюжеттік мүсіндеу: Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу.</p> <p>Сәндік мүсіндеу: Балаларды тұрмыстық заттар мен бейнелі ойыншықтарды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру.</p>
Жапсыру	<p>Заттық жапсыру: қайшыны дұрыс ұсташа және пайдалана білуді қалыптастыру</p> <p>Сюжеттік жапсыру: барынша құрделі заттарды, жануарлар пішінін бейнелеу, заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сәндік жапсыру: Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді</p>
Музыка	<p>Музыка тындау: әртүрлі сипаттагы, қарқындағы музыканы қабылдау, музыкаға деген өзіндік қатынасын, ол туралы пікірін айтуды</p> <p>Ән айтуды: әртүрлі сипаттагы әндерді қабылдау, әуенде дұрыс, нақты интонациялауда, сездерді дәл айтуда дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар: би кимылдары, ойындық музыкалық кимылдарды орындауда дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Билер: Әуениңің көңілді би сипаттың қабылдаудаға үйретуде</p> <p>Ойындар, хороводтар: Әннің мәтініне сәйкес ойын кимылдарымен сүйемелдей отырып, әнді көңілді және емін-еркін әндедегі</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауды: фортепиано сүйемелдеуіндегі балалар музыкалық аспаптарында ересектердің орындаудағы би әүенін тындауда</p>

Білім беру үйімі: «Тілде ана»

Тобы: Ересек «Бейтерек»

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Жоспардың күршілүгү кезеңі: казан 2022 жыл

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
		<p>Тепе-тендікті сактау. Сызықтардың арасымен (аракашыктығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тактайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрненің бойымен жүру. Колды еki жаққа созып, басқа капшық қойып, заттардан атап ету, бұрылу. Қырлы, көлбей тақтай бойымен (еңі 2 см, биіктігі 30-35 см) жүру. Колдарды әртүрлі қалыпта үстап, еденнен 20 – 25 см жоғары қойылған сатының таяқшаларынан, үрленген долтардан (бірінен капшық қойылған 5–6 дол арқылы кезеклен) атап ету;</p> <p>Жүгіру. Аяктың үшімін, тізені жоғары көтеріп, адымдаш жүгіру, сапта бір-бірден, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Турлі тапсырмаларды орындаі отырып: шашшан және баяу карқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу карқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру;</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтуда дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуда жағтықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p>
Казан	Сөйлеуді дамыту	
	Көркем әдебиет	Балалардың турлі әрекеттерінде ертеілерді, әнгімелерді, елмендерді тындауға, көркем сөзге, кітапқа қызынушылыққа баулу. Тындалған шығарманын мазмұнын қайталап айтуда, қыска өлендерді, санамактарды

	<p>жатқа айтуға, шыгарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпактарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екінді колданып, оларды есте сактауға, шыгарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жана наштырлық танытуға баулу.</p> <p>«Күз» тақырыбы бойынша сөздік қорларын көнегітү; «Бұл не?», «Жылдың қай мезгіл?» сұрактарына казак тілінде жауап беруге Үйрету;</p> <p>Казак тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуда, шағын сөйлемдер күрастыруға Үйрету. (Күз айлары, қыркүйек, казан, қараша, колшатыр, күн, түн, жанбырыл, бұлтты, сарғаяды)</p> <p>«Жемістер» тақырыбы бойынша сөздік қорларын көнегітү; «Ө», «Ө», «І», «Ү», «Ұ» дыбыстарының айтылуын Үйрету. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер күрастыруға Үйрету. (Алхоры, шабданы, апельсин, банан, қауын, карбиз, дәрүменді)</p> <p>Көкеністердің атауларын бекіту, «Қайда?», «Не істейді?» сұрактарына жауап беруді Үйрету. «І», «Қ», «Ү», «Ә» дыбыстарының айтылуын Үйрету. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер күрастыруға Үйрету. (бұрыш, шалқан, қырыққабат, аскабақ, сарымсак, бакшада, еседі, жинайды)</p> <p>Алға күндерімен танысу. Балаларды жатқа айтуда жаттықтыру. Қазак тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуда жаттықтыру. (Дүйсенбі, сейсенбі, сәрсенбі, бейсенбі, жұма, сенбі, жексенбі)</p>
<p>Казак тілі</p> <p>Сан, санау</p> <p>5-ке дейін реттік санау дагдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атаяу, сандарды реті бойынша атаяуға «Нешінші?» сұрағына жауап беруге және корытынды санды атаяуға, «Барлығы канша?» сұрағына жауап беруге Үйрету.</p> <p>Математика негіздері</p> <p>Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды Үйрету, тендік және тенсіздік туралы ұтымдарды қалыптастыру. Тен ұтымын екі тәсілмен саны бойынша кем топка бір затты косу немесе артық топтан алғып тастау арқылы қалыптастыру, «Канша болды?», «Каншасы қалды?» сұрактарына</p>	
	2

	<p>жазуап беруге үйрету.</p> <p>5 көлемінде тұра және кері санауға жаттықтыру.</p>
<p>Заттық элемент</p> <p>Балаларды заттық элементтер мен таныстыру және онымен әрекет жасау даралдарын қалыптастыру. Жақын мәнайдағы заттарды ажыратып, ағай білуді жетілдіру.</p> <p>Коршаган орта заттары, олардың касиеттері және колданылуы туралы түсініктегін көнектігү. Қазақ халқының үлттық киімдерімен, әшекейлерімен таныстыру. Көлік түрлерінің колданысын (еуе, су, жерде жүретін) көліктегі ажыратада білу, оның түрлері және колданылуы машинаниң жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, ерт сөндіру машинасы және тағы басқа) білу, телефон, компьютер, теледидардың колданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қаралайым ережелері туралы білу.</p> <p>Адамдарға енбектері үшін алғыс айтуда және енбектің нәтижесіне күрмет көрсете білуге тәрбиелеу.</p>	
<p>Күріліс материалынан күрастыру</p> <p>Орналастырудың тәсілдерін колдана отырыш, пластинадарды тігінен және кірпіштерді, белшектерді көлдененін орналастыру, курастыруға колданған күріліс белшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок және т.б.) және атау, оларды сапасы, көлемі мен шіліні бойынша тандау, өзбетінше ойдан күрастыруға мүмкіндік беру, курастырылған күріліс белшектерінің көніктікте орналасуын айқындау. Дайын күрілістың түрлі ойындар ойнауга ынталандыру.</p> <p>Күріліс белшектеріне үкілтұлықпен карау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына кою, курастыру барысында қаупісіздік ережелерін сактау.</p> <p>Ұжымдық күрастыруға қызығушылықты ояту, күріліс жобасын бірлесіп ойластыру, курдастар арасында міндеттерді белсізу, түрлі</p>	

	<p>Күршымдық тәсілдерді колдану, командамен бире нәтижеге кол жеткізу, дайын күршылысты талдау.</p> <p>Заттық сурет салу.</p> <p>Жеке заттардың бірдей заттарды кайталап салу және олардың касына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне аракатынасын беру.</p> <p>Сюжеттік сурет салу:</p> <p>Коршаған органның эсемдігіне, казак халқының және басқа халықтардың енер туындыларына, киіз Үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сөндік-қолданбалы өнерге қызығушылықты дамыту.</p> <p>Сәндік сурет салу.</p> <p>Заттардың пішіні: дәңгелек, сопак, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі беліктерінің орналасуы туралы түсінкітерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша аракатынасын беруге Үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл буттадан аласа.</p>
	<p>Заттық мусіндеу</p> <p>Ермексаздын, сазбалықтың, камырдың кесектерінен мусіндеудің келесі дагдыларын калыптастыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) түрлі пішіндегі таныс заттарды және өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырыш, Ұлғасі мен елестегетуі бойынша көлемін; <p>Сюжеттік мусіндеу:</p> <p>Балалардың көлемді пішіндер мен каралайым композицияларды мусіндеуге кызынушылығын тәрбиелу.</p> <p>Сәндік мусіндеу:</p> <p>Ұлттық ойыншықтар туралы білімдерін көңейту, халық шығармашылығының желісі бойынша бейнелер жасау. Балаларды халық шеберлерінің еңбектерімен таныстыру, халық бүйімдарының жөлсі</p>

		бойынша ыдыстарды мүсіндеуте үйрету;
	Заттық жапсыру:	
	2) текшеден дөнгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы солак пішін қиоға, ересектердің көмегімен беліктерді желімдеуге, желімді, султіні колдануды үйрету.	
	Сюжеттік жапсыру:	
	2) дөңчелектерді және сопакша пішіндерді қио дағдыларын жетілдіру. Тар жолактарды көлдененін қио, шарындағы бұрыштарды қиоды бекіту.	
	Сәндік жапсыру.	
	Геометриялық пішіндерден ою-өнеректерді және жолактағы есімдік өнеректерін халықтық өнер түрлері бойынша бірізділігін ескере отырып күрастыру дағдыларын калыптастыру. Қазак халқының сәндік-колданбалы өнерімен таныстыруду.	
	Музыка	Музыка жетекшісінің жоспары бойынша

ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР
Ересек топ «Бәйтерек»

Қараша айы 2022жыл

Үйымдастырылған іс әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттыгулар: Колды алға созып, саусактарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру. Колды алға созып, саусактарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру. Бір аякты жогары көтеріп, жогары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Аяқтың ұшын созу, екшени айналдыру. Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, күм салынған қапшыктарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынга қою.</p> <p>Негізгі кимылдар: адымдал журу адымдал жүгіру жүргіру етпепмен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу; бір орында тұрып, онға, солға бұрылып секіру; заттарды қашықтыққа лактыру (3,5–6,5 метрден кем емес), тактайдың бойымен тепе-тендікі сактап бойымен жүру бір-бірінің жанына сапқа және шенберге тұру.</p> <p>Үргактық жаттыгулар. Таныс, бұрын үйренген жаттыгуларды және кимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау</p> <p>Спорттық жаттыгулар: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу. Спорт залда</p> <p>Кимылды ойындар. Кимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды үйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту.</p> <p>Салаудатты өмір салтын қалыптастыру. «Денсаулық - зор байлық» сөзінін мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің азага әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, сүйк тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі: Балалардың доптармен, қозгалатын ойыншыктармен, курсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және кимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру</p> <p>Мәдени-гигиеналық дәғдыштарды жетілдіру. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханага барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууга, тісін тазалауга үрету. Таракты, кол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамактану әдебін сактау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс колдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шао.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дәғдышлары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дәғдышлары: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, күргату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шао. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ журу. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтуда дәғдышларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуда жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сөздік кор. Айналасындағы заттармен сөздік корды көңеиту: тұрмыстық заттар және коршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сойлеуде қолдануды дамыту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы зат есімдерді жекеше және көпші түрде қолдану дәғдисын дамыту Байланыстырып сойлеу.</p>

	<p>Диалогтік сейлеуді жетілдіру: әнгімеге катысуга баулу, диалогке катысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және койылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды мұкиятындауды, кейіпкерлерге жана шырлық танытуды, ондағы ерекшелердің дамуын көдегалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын кайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор сөздерін айтуда, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді, ересектермен бірге ертең мен әнгімениң басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта Ұжымдық әнгімеге катысуга, әнгімелесушінің сезін белмей, кезекпен сейлеуте баулу. Сейлеудің дыбыстық мәдениеті Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сейлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тілінә тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстырын жеке, саз ішінде анық айтуда баулу. Сөздік қор Тұстық қарым-қатынасты («сінді», «женге», «жездे», «нағашы», «жиен», «боле») билдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасы, отбасының мерекелер, отбасындағы қызықты оқигалар, салт-дастуарлер туралы айтуда баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы Етістіктің болымын түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «семес» шылауын қолданабілуге үйрету Байланыстырылған сейлеу Ойыншыктар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауда, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиганы ойлап табуда баулу.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын: Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндеңі, өлшемдері заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін аныктай білуді менгерту. Сан, санат: Тең ұғымын екі тасілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастауда арқылы қалыптастыруды, «қанша болды?», «қаншасы калды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. Шама: Биіктігі бойынша екі затты салыстыру Геометриялық пішіндер: Геометриялық фигурапарды (дөңгелек, үшбұрыш, тертбұрыш) және денелерді (куб) танып, атайды білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көрү және өзінде сипат сезуде арқылы зерттеу Кеңістікте бағдарлау: Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтауды, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға карағанда орналастыруды, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (менін алдында устел, сол жағында орындық түр). Үакытты бағдарлау: Тәулік беліктеп (танцтерен, күндіз, кеш, тун) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын көнектейту.</p>
Сурет салу	<p>Коршаган органдың әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, кінің үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншыктарға, сәндік-қолданбалы өнерге қызығушылықты дамыту. Дөңгелек, сопак, шаршы, үшбұрыш пішіндеңі заттардың қазақ оқоларының элементтерін: «құс қанаты», «бүршік» элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сактауда зейін белуін дамыту.</p>
Мұсіндеу	<p>Мұсіндең заттың, фигурапардың бетін тегістеуге үйрету. Бірнеше беліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, беліктерді біріктіру дағдыларын пысықтау Мұсіндеуде кауіпсіздік ережелерін сактауды жетілдіру.</p>
Жапсыру	<p>Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша аракатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің комегімен желимдеу, алдымен қағазбетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желимдеуді менгерту. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, кінің үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, коржынмен таныстыру.</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру: Құрастыруға қолданған құрылым бөлшектерін ажырату (текші, пластина, кірпіш, блок) және атап, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру Қағаздан құрастыру: Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парытын ортасынан бүктегі, шынышқап, ілмекке айналдыра білуін дамыту Табиги, калдық материалдардан құрастыру: Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдаап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау: Музикалық шығармалардың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстырады ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), Ән айтуда: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Әуендей таза және сөздерді анық айтуда, музыканың сипатын жеткізу білуге үйрету. Музикалық-ыргақтық қымыздар: Музиканың ыргағын нақты бере отырып, кос аяқпен еркін және женіл секіруді үйрету</p>

	<p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Таныс индерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап сүлдірмактарды қолдану, қаралайым әуендерді ойнауына жағдай жасау</p> <p>Билер: Музыканың сипатына сәйкескимелідарды аудыстыру, би құмылдарының, билердің атауларын есте сақтауын дамыту</p>
Қоршаган оргамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі: Баланы есіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдірге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеуді үйрету.</p> <p>Заттық алем: Коршаган орга заттары, олардың касиеттері және колданылуы туралы түсініктерін көңейту.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары: Қозғалыс оргасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды білудағыларын қалыптастыру.</p> <p>Еңбекке баулу Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: белме есімдіктеріне күтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, қыстайтын құстарды коректендіру.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Қаралайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу.</p> <p>Менің Отаным – Казақстан. Отанды сұюғе, патриотизмге тәрбиелеу.</p> <p>Жолда журу ережелері. Көлік түрлери, жол боліктепі (тробуар, жолдың журу болігі мен жағын жүргіншілер етегін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол), бағдаршам белгілері, жолда журу ережелері туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Өлі табигият құбылыстары мен заттары. Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бакылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.</p> <p>Есімдіктер алемі. Есімдіктер, оларға күтім жасау (жерді копсыту, суару, жапырақтардың шанын сұрту) туралы түсінікті дамыту.</p> <p>Жапуарлар алемі. Терт түлік және оның тәлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, коректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің енбегі туралы ұғымдарын көңейту.</p> <p>Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын мәнгеруіне ықпал ету. Мінез-құлық мәдениеті мен сырттың қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жағластыру; амандасу, қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әнгімесіне араласпау, өз етінішін сырттың түрде білдіру, көрсеткенкызметі үшін алғыс айтту.</p>

Бекітімін:
ЖПС «Тілле аңа»
бебекжай-бакшасының
меншігушісі Ж.Уралтасова
2022ж

**ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР
Ересек топ «Бәйтерек»**

Желтоқсан айы 2022жыл

Үйымдастырылған іс әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттыгулар: Колды кеуденің алдына қою, желкеге қою, иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Жаттыгуларды заттармен және заттарсыз орындау. Отырганқалыпта екі аякты жогары көтеру, бұту және жазу, темен түсіру. Екі аякты айқастырып, отыру және тұру. Аяктың ұшын созу, өкшені айналдыру. Аяктың бакайларымен жіпті жинау, күм салынган қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынга қою. Өкшемен таяктың, арқаның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяктың бакайларымен орамалдарды, тағы басқаусақ заттарды іліп алып, басқа орынга ауыстыру.</p> <p>Негізгі қимылдар: жан-жаққа қосалқы қадаммен (онға және солға) жүру сапта бір-бірден, шеңбер бойымен жүргіру табан мен алаканға сүйеніп, торт тағандап еңбектеу, аякты бірге, алшақ койып, бір айқпен (он және сол аякты алмастыру) секіру, он және сол колымен көлденен койылған нысанага (2-2,5 метр қашықтыктан) лақтыру гимнастикалық скамейканың бойымен тепе-тәндікі сактап жүру екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру</p> <p>Ырғактық жаттыгулар. Таныс, бұрын үйренген жаттыгуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау</p> <p>Спорттық жаттыгулар: Шанамен сырғанау; төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.</p> <p>Қимылды ойындар. Қимылды ойындарға қызыгуышылықты дамыту. Таныс ойындарды үйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. «Денсаулық - зор байлық» сезінің мәнін түсіну, езінің жасаған іс-әрекетінің ағзага өсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, сүйк тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды көңеңтү.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі: Балалардың доптармен, қозгалатын ойыншылармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, езінің сыртқы келбетін қалагалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханага барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууга, тісін тазалауға үйрету. Таракты, кол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамактану әдебін сактау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлыкты дұрыс қолдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шао.</p> <p>Озіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құргату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.</p> <p>Сауыктыру-шынықтыру шаралары: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шао. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ынғайлы, женіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттыгуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Сойлеу карқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сойлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу.</p> <p>Создік қор. Баланың сөздік корын айналасындағы езін қоршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көңеңтү, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сан есімдерді ретімен атауга дағдыландыру</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p>

	Балалардың әнгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға баулу
Көркем әдебиет	Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауга, образды бейнелеу үшін мәнерлік күрделіліктердің (интонация, ым-ишара, кимыл) колдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образының өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатығез-мейірімді, акконіл-салмақты) ынталандыру.
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта Ұжымдық әнгімелегендегі қатысуға, әнгімелесушінің сезін бөлмей, кезекпен сойлеуге баулу.</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сейлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сезілей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, ң, ұ, ү, і, ғ дыбыстарын жеке, сез ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Создік кор Шағын өлеңдер, санаамактар, жаңылтпаштар, тақпактар жаттату, жұмбактар шешкізу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен колданылатын «емес» шылауын қолданабілуғе үйрету</p> <p>Байланыстырылған сейлеу Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын қөркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға одан кейінгі оқиғаны ойлап табуга баулу.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен кою арқылы оларды санаудай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау: 5-ке дейін реттік санау дагдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атап</p> <p>Шама: Екі затты үстінен және қасына қою тәсілдерін қолданып</p> <p>Салыстыруды пысықтау</p> <p>Геометриялық пішіндер: Балаларды геометриялық фигураларды (деңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және деңгелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атап білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және қатысты орналасуын сезідермен белгілеуді дамыту (менің алдыңда устел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Кеңестік бағдарлау: Кеңестік бағыттарын езіне қатысты анықтау, берілген бағытта козғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға қорай орналастыру, заттардың езіне қатысты орналасуын сезідермен белгілеуді дамыту (менің алдыңда устел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Уақытты бағдарлау: Таулік белгістері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүтін», «кеше», «тертең» туралы ұғымдарын көздейту.</p>
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салуды. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір- біріне арахатынасын беруді жетілдіру.
Мүсіндеу	<p>Бірнеше белгістерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, белгітерді біріктіруді қолдануды үйрету.</p> <p>Калемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру.</p> <p>Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактаудың қадагалау.</p>
Жапсыру	<p>Геометриялық пішіндерден, есімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дагдыларың қалыптастыру.</p> <p>Элементтердің ретін, олардың арасындағы аракашыктықты сактауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дагдыларын дамыту.</p>
Құрастыру	<p>Құрылымы материалдардан, «лего» конструкторлардан құрастыру: Құрастырылған құрылымы материалтерінің қеңістіктеорналасуын айқындау. Дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнауга ынталандыру</p> <p>Кағаздан құрастыру: Кағаздың бүршілтерарын және қырларын біріктіру, желімдеу, материалтерді өзара желімдей, композиция құрастыруды үйрету</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру: Шығармашылық күйді дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдал, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау: Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ақырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және кимылдармен сүйемелдеуді үйрету</p> <p>Ән айту: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Әуенде таза және сезідерді анық айтуда, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар: Би кимылдарын, ойындағы музыкалық кимылдарды орындауга қызығушылық тудыру, марш сипатын ыргакты жүріспен беру, музыканың кимылдық сипатына қарай женіл, ыргакты жүтіруді орындауда</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап асатаяқты колдану, қарапайым әуендерді ойнауына</p>

	<p>жагдай жасау Билер: Би кимылдарының, билердің атауларын есте сактау. Женіл, ыргакпен козғалу</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі: Баланың есі мен дамуы, еткені, бүтін және болашағы туралы түсініктерді қалыптастыру («Мен кішкентай болым, мен есіл келемін, мен ересек боламын»). Заттық әлем: Көлік түрлерінің колданысын (әуе, су, жерде жүретін көлікттер)ажыратта білуін ұйымдастыру Байланыс және қозғалыс құралдары: Эртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Еңбекке баулу Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын колдау: бөлме есімдіктеріне күтім жасау, оларды сауару, қытайтын құстарды коректендіру. Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге комектесуге тәрбиелеу. Менің Отаңым – Қазақстан. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтанба, әнұран) құрметпен карауга тәрбиелеу. Жолда жүру ережелері. Әз өмірінің каяїсіздігінің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: ойын, ойын жабдықтарын пайдалану Өлі табигат құбылыстары мен заттары. Бакылау құнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуакты, кар, жаңбыр жауды, жел сокты), соған сәйкес кіну дағдысын қалыптастыру. Есімдіктер әлемі. Бөлме есімдіктеріне және табигат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табигатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру. Жануарлар әлемі. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозгалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұтымдарын байыту. Бакылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды коректендірудін қажеттігін ұтындыру Балалярдың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын мәнгеруіне ықпал ету. Қоғамдық орындардагы мінез-құлық ережелері туралы түсініктердің етігу. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру.</p>

Бекітемін:
ЖШС «Тілә ана»
бөбекжай-бакшасының
мендерушісі Ж.Уралтаев

2023ж

ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР
Ересек топ «Бәйтерек»

Қантар айы 2023 жыл

Үйымдастырылған іс әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар: Колды алға, екі жаққа, жогары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмөн түсіру, колдарын арқасына апару; колдарды төмөн түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою; колдарын алға-артқа сермеу; Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бұғы және жазу, көтеру және түсіру. Колына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпептінен бұрылып жату.</p> <p>Негізгі қымылдар: саңта бір-бірден жүру «жыланша», шашырап жүгіру; 50 сантиметр биіктікте ілінген арқаның астынан еңбектеу; 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысанда ортасының биіктігі 1,5 метр) нысанага лактыру; берененің бойымен тепе-тендікті сактап жүру бағыт бойынша түзелу</p> <p>Ырғактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қымылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау</p> <p>Спорттық жаттығулар: Шаңғымен жүру: шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.</p> <p>Қымылды ойындар. Қымылды ойындарда жетекші рөлді орындауга үйрету, ойын ережелерінсаналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секірғіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру: Дене белсенділігі (танертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қымылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті көңілдірілу</p> <p>Дербес қымыл белсенділігі: Балалардың доптармен, қозгалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қымылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбеттін кадағалауды әдітке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханага бағраннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Таракты, кол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сактау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (касық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Озіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Озіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құргату. Бейнелеу әрекеттінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді суруты.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүру. Қымылдауға ыңғайлы, жеңіл қиммем жеделтілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Сойлеу қарқының өзгертуіндегі бекіту: акырын, жылдам сойлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызы.</p> <p>Сөздік кор. Сөздік корды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен тольықтыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Балалардың әнгімә айтуға үйрету: түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, буйымдары бойынша әнгімелер курастыруға баулу.</p>

Көркем әдебиет	Сахналық қойылымдарға қатысуга, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауга, образды бейнелеу үшін мәнерлік күралдарын (интонация, ым-ишара, кимыл) колдануга, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образының өздігінен сомдауга, оларды басқа қырынан көрсетуге (катыгез-мейірімді, аккеңіл-салмақты) ынталандыру.
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта бейнелеу күралдарын колдана отырып, еркін ойындарда жәнесахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге баулу.</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті Артикуляциялық және дауыс аштарын, сейлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуге баулу.</p> <p>Сөздік қор Төрт түлікті бағатын адамдардың кәсіпшілік атауларын таныстыру: «қошы», «жылқышы», «түйеші», «сисиршы» аталаған атаулардың олардың сибігімен байланыстырылығын түсіндіру. Төрт түлік иелерінің тәлдерді қалай шакыратынын балалардың өздеріне айткызу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер күра білуге үйрету</p> <p>Байланыстырып сейлеу Кәрім-қатынас барысында балаларды қойылған сұраптардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауп беруге мүмкіндік беру</p>
Математика негіздері	<p>Жиын: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, елшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүплен кою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді дамыту.</p> <p>Сан, санау: 5-ке дейін реттік санау дарғыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету</p> <p>Шама: Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. жуандығы бойынша заттарды салыстыруды үйрету</p> <p>Геометриялық пішіндер: сейлеуде сыйн есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды менгерту (жогары-темен, кальың-жұқа).</p> <p>Кеңістікте бағдарлау: Кеңістік бағыттарын сөзіне көткесті анықтау, берілген бағытта қозғалу(алға-артқа, онға-солға, жогары-темен), заттардың оң колмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың езінен көткесті орналасуын сөздермен белгілеуді пысықтау (менің алдында үстел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Уақытты бағдарлау: Тәулік белгілітері (таңертен, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертен» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Сурет салу	Сурет салуда әртүрлі түстерді колдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылышты колдау. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуга үйрету, заттарды бояуда сызыбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төмөнге немесе солданонға пішіннің шеткі сызығынан шықтай ырғакты түрде бояуды калыптастыру.
Мүсіндеу	Ертегілер мен коршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді езара белсізуі. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактауды жетілдіру.
Жапсыру	Ұжымдық сюжеттік композицияны құрастыру дагдыларын калыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиога немесе өз бетінше ойдан қыншып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық киялды дамыту.
Құрастыру	<p>Құрылыс материалдарынан, «слего» конструкторлардан құрастыру: Құрылыс белшектеріне ұқыптылықтен қарастыру, ойнап болған соң оларды жинау және орнына кою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сактау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту.</p> <p>Қағаздан құрастыру: Қағаздың бүршітшарын және қырларын біріктіру, желімдеу, белшектерді езара желімдел, композиция құрастыруды үйрету</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру: Қазақ халқының табиги материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер-тұрман, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуін дамыту.</p>
Музика	<p>Музыка тындау: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музықадан алған әсерлері туралы әнгімелдеу, музыкалық шығармалық мәнерлі қүралдарын байқауға үйрету (акырын, катты, баяу, жылдам)</p> <p>Ән айту: Әуендей таза және сөздерді анық айтуга, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспалтың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуга баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p>

	<p>Музыкалық-ыргактық қимылдар: Кимылдарды музыкамен сойкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды езгертуді менгерту</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап сазсырнайды қолдану, қаралайым әуендерді ойнауга мункундік беру</p> <p>Билер: Жұппен би қимылдарын орындауды; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдануды қалыптастыру.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі: Мектеп туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (мектепке баруга ынтасын, қызыгуышылығын арттыру).</p> <p>Заттық әлем: Көлік түрлерінің қолданысын (ауе, су, жерде жүретін көліктер) ажыратға білу, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) білу</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары: Әртүрлі көлік құралдары мен олардың атқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру.</p> <p>Ешбекке баулу Жақындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың атқаратын қызметінің манызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызыгуышылығын қалыптастыру.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Жағымсыз қызықтары үшін үтті үтсінің сезіне белуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауга баулу.</p> <p>Мениң Отаным – Қазақстан. Ауыл мен кала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту.</p> <p>Жолда жүру ережелері. Бағдаршам түстерінің белгілеріне сәйкес көшеден ету дәғдышарын жетілдіру.</p> <p>Олі табиғат құбылыстары мен заттары. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бүріпак, кемпірқосақ, боран) көңейту.</p> <p>Есімдіктер әлемі. Болме есімдіктеріне және табиғат бұрылымындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамкорлық танытуының манызы туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Жануарлар әлемі. Бакылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды коректендірудің қажеттігін түсініруге</p> <p>Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азыны, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байту.</p> <p>Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлпық ережелері мен нормаларын менгеруінс ықпал ету.</p> <p>Ересектердің әнгімесіне араластау, ез өтінішін сұлайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айтуды қалыптастыру.</p>

**ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР
Ересек топ «Бәйтерек»**

Ақпан айы 2023 жыл

Бекітемін:
ЖШС «Тіллә ана»
бебекшай-бакшасының
меншегушісі А.Х. Уралтаева
2023ж

Үйымдастырылған іс әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттыгулар: Көлдарын алға-артқа сермеу; қолды иыкка қойып, шынтақтарын бүгіп, көлдарын айналдыру. Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу. Етпептін жатқан қалыпта иықтарын, басын, көлдарын алға созып көтеру. Катарынан 4-5 рет жартылайтыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бұту, алға созу, кайтадан бұту және түсіру.</p> <p>Негізгі қымылдар: жүруді жүгірумен алмастырып журу түрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шапшаң және баяу қарқынмен жүргіру құрсаудан енбектеп оту. 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, допты бір-біріне төмөннен және бастан асыра лактыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап оту, бұрылу; онға, солға бұрылу</p> <p>Ыргактық жаттыгулар. Таныс, бұрын үйренген жаттыгуларды және қымылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау</p> <p>Спорттық жаттыгулар: Шанамен сырғанау: тәбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен тәбешікке көтерілу, тәбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.</p> <p>Қымылды ойындар. Қымылды ойындарда жетекші рөлді орындауга үйрету, ойын ережелерінсаналы түрде сактауга баулу. Доптармен, секіргіштермен, курсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Дене белсенділігі (танцертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қымылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті көзітү.</p> <p>Дербес қымыл белсенділігі: Балаларды педагогпен бірге жаттыгуларды орындауга, қымылды ойындарға қатысуга тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзага түсетін салмақты реттеу.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханага барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауга үйрету. Таракты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамактану әдебін сактау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (касық, шанышқы), майлықты дұрыс колдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шао.</p> <p>Озін-өзі қызмет көрсету дағдылары. Озін-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ерессектің комегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекеттінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауыктыру-шынықтыру шаралары: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шао. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ журу. Қымылдауга ынғайлы, женіл киіммен желдетілген болмdede дене жаттыгуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
Сейлеуді дамыту	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту</p> <p>Сөздік кор. Сейлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдануын пысықтау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сан есімдерді ретімен атаяуга, жекеше және көшпе түрде қолдана білуге үйрету</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Балаларды әңгіме айтуга үйрету: шығармалардын, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуга. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сақналууга үйрету.</p>

Көркем әдебиет	Балалардың кітаптагы иллюстрациялардың бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауга, көркем сезге, кітапқа қызығушылыққа баулу.
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта Бейнеслеу құралдарын колдана отырып, еркін ойындарда жәнесахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды қеңіл-күйін жеткізуге баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алууды, фонематикалық естуді, анық және калыпты қарсымен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән е, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сез ішінде анық айтуда баулу.</p> <p>Сөздік қор Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнның дұрыс кабылдауга баулу.</p> <p>Тілдік грамматикалық құрылымы Улғи бойынша жай, жайылма сөйлемдер күра білуге үйрету</p> <p>Байлансырының сөйлеу Өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажыратабілуғе және дұрыс жауабын ұсынуға мүмкіндік беру.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүргіспен қою арқылы оларды санамай-ак салыстыру негізінде тен немесе тен еместігін анықтай білуді үйрету.</p> <p>Сан, санау: Сандарды реті бойынша атауга «нешінші?» сұрагына жауап беруге және қорытынды санды атауга, «барлығы ханша?» сұрагына жауап беруге үйрету.</p> <p>Шама: Салыстыру нәтижелерін үзын-қыска, енді-енсіз, биік-аласа, жуан- жіңішке сын есімдермен белгілеуді үйретуді жағластыру.</p> <p>Геометриялық пішіндер: Сөйлеуде сын есімдерді колданып, салыстыру нәтижелерін атауды жетілдіру (үзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойыншатең).</p> <p>Кеңістікте бағдарлау: Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалуды (алға-артқа, онға-солға, жогары-темен), заттарды он колмен солдан онға қарай орналастыруды, заттардың өзіне қатысты орналасуын сездермен белгілеуді дамыту (менің алдыңда үстел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Ұяқтығы бағдарлау: Тәулік белгілітері (танертең, қундіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «қеше», «ертең» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Сурет салу	«Қызғалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі» элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сактауды. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сыйықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сыйықтарды жүргізуі. Сурет салуда әртүрлі түстерді колдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылышты қолданау.
Мүсіндеу	Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін колдануды. Ертегілер мен қоршаган өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрууды, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара белсінде үйретуді жағластыру.
Жапсыру	Жапсыру мен шығармашылық әрекеттегі қызығушылықты, шығармашылық байланыстыру, киялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сыйық бойымен алдымен қыска, кейін үзын жолақтарды қиоды үйрету. Тар жолақтарды көлдененсінен қиоды, шаршының бұрыштарын қиоды үйрету.
Құрастыру	<p>Құрылымс материалдарының, «слего» конструкторлардан құрастыру: Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылым жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді белсінде дамыту</p> <p>Қағаздан құрастыру: Қағаздан бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, белшектерді өзара желімдей, композиция құрастыруды үйрету</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру: Қазақ халқының табиги материалдардан жасалған бұйымдарымен (киіз үйдік жабдықтары), тұрмыстық заттарымен (тостаган, ожай, астай,) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуіне жағдай жасау.</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау: Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыканың аялған асерлері туралы әнгімелу, музыкалық шығармалың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, бағу, жылдам)</p> <p>Ән айту: Әуенде таза және сездерді анық айтуда, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінен ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғактық қимылдар: Музыканың қоңылді, ойнақы сипатын кабылдау, мазмұнды бойынша таныс әндерді сахналуға баулу</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспап барабанды колдану, карапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау</p> <p>Билер: Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтуда баулу</p>
Коршаган оргамен таныстыру	Бала, оның отбасы, үйі: Озінің атын, тегін, жасын, жынысын атайды білуге үйрету

Заттық алем:
Телефон, компьютер, теледидардың колданылуы және оларды пайдаланудың кейір қарапайым ережелері туралы білгін қарастыру.

Байланыс және қозғалыс құралдары:
Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру.

Еңбекке баулу
Айналаны коршаган заттар, ойыншыктар – адамдардың енбегімен жасалғаны туралы түсінік беру, оған ұқысты қарастыру.

Адамгершілік және патриоттық тәрбие.
Жағымсыз қылыштары үчин үтті сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдастын кешірім сұрауга баулу.

Мениң Отаным – Қазақстан.
Республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері туралы түсініктерді қалыптастыру.

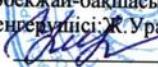
Жолда жүру ережелері.
Жаяу жүргіншілерге ариалған ережелер, «Жаяу жүргінші откелі»,
«Қоғамдық көлік аялдамасы» жол белгілері туралы ұғымдарын көңейту.

Олі табигат құбылыстары мен заттары.
Бакылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел сокты), соған сәйкес кінтуін жетілдіру.

Осімдіктер алемі.
Осімдіктердің даму кезеңдері (тұкым, көшет, сабак, жапырак, гүл, тұкым) туралы бастанқы түсініктерді қалыптастыру.

Жануарлар алемі.
Олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау. Жыл құстары туралы ұғымдарын көңейту

Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын мемгеруіне ықпал ету.
Оз емірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын мәнгеру (электрқұралдарынан сақ болу, ез бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспаңдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстай);

Бекітімін:
 ЖШС «Түлә ана»
 бебекшай-бакшасының
 менеджері: Р. Уралбаева

 2023 ж

**ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР
Ересек топ «Бэйттерек»**

Наурыз айы 2023 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттыгулар: Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру. Қолды кеуденің алдына кою, желкеге кою, иыктарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Екі қолды белге қойып, онға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Онға, солға енкео, шалқао. Түргеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқаңсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүтіп, екі аяқты кезек көтеру.</p> <p>Негізгі кимылдар: жүруді секірумен алмастырып журу түрлі тапсырмаларды орындағанда жетекшіні ауыстырып жүгіру гимнастикалық қабыргаға жогары-томен ауыспалы қадаммен өрмелуе, 20-25 сантиметр биіктікten секіру, допты кедергілер арқылы бастаң асыра екі қолымен және бір қолымен лактыру (2 метр қашықтықтан); қырлы, көлбей тақтай бойымен (ені 2сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; орнында айналу;</p> <p>Ырғактық жаттыгулар. Таныс, бұрын үйренген жаттыгуларды және кимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау</p> <p>Спорттық жаттыгулар: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.</p> <p>Кимылды ойындар. Кимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерінсаналы турде сактауға баулу. Доптартамен, секіріштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі: Балаларды педагоген бірге жаттыгуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, азғаға түсітін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауда балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууга, тісін тазалауға үйрету. Тарапты, кол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамактану әдебін сақтау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (касық, шанышқы), майлықты дұрыс колдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шаоды пысықтау.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, күргату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту дағдыларын дамыту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шаоды. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту Сөздік көр. Балаларды қазақ халқының қонақжайлышың дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық күрьымы Зат есімдерді синесімдермен байланыстыруға үйрету Байланыстырып сойлеу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахранауға үйрету.</p>

Көркем әдебиет	Шешендейкке, сез өнеріне баулу, халық аудың әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбак шешу, айтыс өнеріне баулу. Балалардың кітаптагы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертең, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.		
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта Сейлесу барысында әнгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сейлеу мәнерін өз бетінше қолдануга баулу</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сойлеуде тыныс аудым, фонематикалық естуді, анық және калыпты қарқынмен сейлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сез ішінде анық айтуда баулу.</p> <p>Сөздік қор Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкестүрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екінші қолданып, мәнерлеп айтуда баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Өз ойын жай және жайылма сәйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырылған сейлеу Бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға мүмкіндік беру.</p>		
Математика негіздері	<p>Жиын: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды сипаттай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін аныктай білуіне мүмкіндіктер беру.</p> <p>Сан, санау: Реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауга «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауга, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету.</p> <p>5 көлеміндегі тұра және кері санауга жаттықтыру.</p> <p>Шама: Бірнеше затты есу және кему ретімен орналастырып, салыстыру.</p> <p>Геометриялық пішіндер: сойлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды дамыту (ұзындау-қысқалау, көндеу-тарлау).</p> <p>Кеңістікте бағдарлау: Кеңістікте бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан оңға караі орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сездермен белгілеуді жетілдіру (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр).</p> <p>Уақытты бағдарлау: Тәулік белілтері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүтін», «кеш», «ертен» туралы ұғымдарын көңейту.</p>		
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжеттік композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беруді пысықтау.		
Мүсіндеу	Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді деңгелек, сопак, шарыны, үшбұрыш пішіндегі қазақ оқоларының элементтерімен безендіруді жалғастыру.		
Жапсыру	Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, коржынмен таныстыру.	Геометриялық пішіндерден, есімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру.	Жапсыруда қауінсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау дағдысын пысықтау.
Құрастыру	<p>Құрылымс материалдарынан, «слего» конструкторлардан құрастыру: Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылышты талдауды үйрету.</p> <p>Қағаздан құрастыру: «Оригами» үлгісі бойынша қаралайп пішіндер құрастыруды дамыту.</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру: Қазақ халқының табиги материалдардан жасалған бүйімдарымен (киіз үйдің жабдықтары, ашекей бүйімдары), тұрмыстық заттарымен (кубі, месс, кели) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуді жетілдіру.</p>		
Музыка	<p>Музыка тындау: Әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және кимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындаған әндер мен күйлерді тындау.</p> <p>Ән айтуда: Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуда баулу (тәрбиешінің көмегімен). Әнді мәнерлеп айтуда үйрету, әнді созып, кимылдармен үйлестерін айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар: Музыканың көңілді, ойнақы сипатын кабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналанауга баулу</p>		

	<p>Балалардың музикалық аспаптарында ойнау: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музикалық аспап домбыраны қолдану, қарапайым әүендерді ойнаудың дамыту</p> <p>Биілер: Музыканың сипаттына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойыменән айтып жүру, кимылдарды өзгерту, шашшандық пен ептілік таныту</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі: Өзін құрметтеуге, өз қадір-қасиетін сезінуге, езіне деген сенімділікке тәрбиелу. Отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әнгімелу</p> <p>Заттық әлем: Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерімен таныстыру.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары: Көліктө жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелу.</p> <p>Еңбекке баулу Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: белме есімдіктеріне күтім жасау, оларды суару.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету</p> <p>Менің Отаңым – Қазақстан. Отаңымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспенішлікті және мактандың сезімін ояту.</p> <p>Жолда жүру ережелері. Балаларды жол қозғалысы ережелерін саналы түрде сактауга үйрету.</p> <p>Өлі табигат құбылыстары мен заттары. Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бакылау. Қазақстанның түрлі аймактарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардың шанын сұрту) туралы түсінікті дамыту.</p> <p>Жануарлар әлемі. Бакылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемде көбелектер, коныздардың пайда болуы, құстардың кебеоі, олардың сайрауы, шықылыштауы, шиқылдауы, үя салуы, балапан шығаруы</p> <p>Балалардың жалпы қабылданған мінезд-құлыш ережелері мен нормаларын мекгеруіне ықпал ету. Коршаған ортада, табигатта қарапайым тәртіп ережелерін білу (кокыс тастамау, өздігінен от жақпау).</p>

ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР
Ересек топ «Бәйтерек»

Сәуір айы 2023 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар: Колды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару; қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтын астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдыменөкшені, содан кейін аяқтын ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылайтыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру.</p> <p>Негізгі қимылдар: бағытты және қарқынды өзгертіп журу 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру Бөренеден аттап ету орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қысқа секіргішпен секіру. допты жоғары лақтыру қолдарды әртүрлі калыпта ұстап, еденнен 20 – 25 сантиметр жоғары қойылған сатының таяқшаларынан аттап ету, араларын алшақ ұстau және жақын тұру.</p> <p>Ыргактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау</p> <p>Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу: екі немесе үш дөнгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.</p> <p>Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерінсаналы түрде сактауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. Дене белсенділігі (танертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен үйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі: Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзага түсsetін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауда балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін кадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханага барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарапты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шауды дамыту.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауыктыру-шынықтыру шаралары:</p>

	Шыныктырудын барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шауды. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шыныктыруды жасату
Сейлеуді дамыту	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауга үйрету. Сөздік қор. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншыктар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жаңында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-карсы антоним сөздермен байту. Тілдің грамматикалық құрылымы Етістіктерді бұйрық рыймен қолдана білуге үйрету(отыр, жүр, жүгір). Байланыстырып сейлеу. Балаларды әнгіме айтуга үйрету: бейтаныс заттар, құбылыстар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналайтуға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуда, қысқа өлендерді, санамақтарды жатқа айтуда, шығарма мазмұны мен сипаттына сәйкес тақпактарды, өлендерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалықекпінді қолданып, оларды есте сақтауда, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауда, кейіпкерлеріне жанашырылыш танытуға баулу.
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта Сейлесу барысында әнгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сейлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу Сейлеудің дыбыстық мәдениеті Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сейлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және калыпты қарқынмен сәйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сез ішінде анық айтуда баулу. Сөздік қор Кітаптан ертегілер, коркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауда, кейіпкерлеріне жанашырылыш танытуға, кейіпкердің іс-әрекестіне өз ойын білдіруге баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы Өз ойын жай және жайылма сәйлемдермен жеткізуға мүмкіндік беру. Байланыстырып сейлеу бір-бірімен еркін диалог қуруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын: Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүзінен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуін дамыту. Сан, санау: Реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауда «нешінші?» сұрағына жауап беруге және корытынды санды атауда, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. 5 көлеміндегі тұра және кері санауда жаттықтыру. Шама: Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыруын жетілдіру Геометриялық пішіндер: Геометриялық фигурандарды (дөңгелек, ушбұрыш, төртбұрыш) және дәнелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атап білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипат сезу арқылы зерттеу, сейлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жогары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойыншатен) дамыту Кеңістікте бағдарлау: Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта козгалу(алға-артқа, онға-солға, жогары-төмен), заттарды оң колмен солдан оңға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеудің жетілдіру (менің алдында устел, сол жағымда орындық түр).</p>

	Уақытты бағдарлау: Тәулік бөліктері (танертен, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертен» туралы ұғымдарын көңейту.
Сурет салу	Балалардың гүлдер, коршаған заттар мен табигат объектілерінің түстері мен ренктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызыл сары, ашық жасыл ренктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру).
Мүсіндеу	Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін колдану. Кескішті колдануды үйрету, оның көмегімен жасалған бұйымды безендіруге ынталандыру. Ертеғілер мен коршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара белісін жетілдіру.
Жапсыру	Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сактауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті колданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту.
Құрастыру	Құрылым материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру: өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылым белшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылымспен түрлі ойындар ойнауга ынталандыру. Қағаздан құрастыру: «оригами» ұлғасы бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға ынталандыру. Табиги, қалдық материалдардан құрастыру: Табиги (макта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қакпақтың түрлері, пластик, қоралтар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыруды үйрету.
Музыка	Музыка тыңдау: Әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. Ән айту: Аспалтың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуга баулу (тәрбиешіні көмегімен). Әнді мәнерлелі айтуга үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Музикалық-ыргактық қимылдар: Мазмұны бойынша таныс әндерді сахналайтын баулу, музыканың ыргагына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіруді жасату. Балалардың музыкалық аспалтарында ойнау: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалық аспал металлофонды колдану, қарапайым әуендерді ойнауга мүмкіндік беру Билер: Музыканың көңілді, ойнакы сипатын ажыратада білу, атрибуттармен би қимылдарын орындауды дамыту
Коршаған ортамен таныстыру	Бала, оның отбасы, үйі: Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің енбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауга, күрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауда баулу. Заттық алем: Коршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктірін көңейту. Қазақ халқының ұлттық күйілерімен, әшекейлерімен таныстыру. Байланыс және қозғалыс құралдары: Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көліктегі жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу. Еңбекке баулу Толға кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауда үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасыктар, шанышқылар) ретімен қоюды пысықтау. Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Ренжіген балаға жанашырлық танытуға және ренжіткен баланың әрекеттерінің әділдігіне көз жеткізіп себебін анықтауда баулу Менің Отаным – Қазақстан. Республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көркіті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту. Жолда жүру ережелері. Сюжетті-рәлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы білімді бекіту. Өлі табигат құбылыстары мен заттары. Табигат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жанбыр, кемпірқосақ) көңейту. Өсімдіктер алемі.

Бақылау, эксперимент және сәбек ету барысында өсімдіктердің тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырак, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау.

Жануарлар әлемі.

Жәндіктер туралы (коныз, кебелек, шыбын, құмырсақ) ұғымдарын көнегіту, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орын анықтау.

Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын мәңгеруіне ықпал ету.

Коршаған ортада және табигатта қарапайым тәртіп ережелерін сактау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулуды жетілдіру.

ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР
Ересек топ «Бәйтерек»

Мамыр айы 2023 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар: Колды кеуденің алдына қою, желкеге қою, иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары кетеру, бұға және жазу, төмөн түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Өкшемен таяктың, арқаның үстінен бір қырымен жүру. Түрекеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқаңсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру.</p> <p>Негізгі қимылдар: кол мен аяқ қимылдарын үйлестіріп жүру. орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру гимнастикалық скамейкадан аттап өтү орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр) секіру. допты жоғары лактыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). колдарды әртүрлі қалыпта ұстап ұрленгенгендоптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өтү онға, солға бұрылу орнында айналу;</p> <p>Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау</p> <p>Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу: екі немесе үш дәнгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.</p> <p>Қимылды ойындар. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауга үйрету, ойын ережелерінсаналы түрде сактауга баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Тамақтану тәртібін сактаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрүмендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсініктерін жетілдіру.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі: Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауга, қимылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзаға түсетін салмакты реттеу. Ауарайының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде колды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Таракты, кол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Тамақтану әдебін сактау. Тамақты асықпай шайнау, асхана қуралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаюын пысықтау.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсетеу дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетеу дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинауды, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалауды, күргатуды. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту дағдыларын дамыту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды жетілдіру.</p> <p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөйлеу карқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызы</p> <p>Фонематикалық қабылдау дағдыларын қалыптастыру. белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада жүргізу.</p> <p>Сөздік көр.</p>

	<p>Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиназ), заттардың орналасқан жерін (сол, он, катар, жаңында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және магынасы қарама- карсы антоним сөздермен байту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс колдануға үретуді жетілдіру Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Балалардың әңгіме айтуға үрету: оқнагалар туралықпаратты талқылауға баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сақналауды үрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Шешендейкке, сөз енеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамак, жаңылтпаши айту, жұмбак шешу, айтыс енеріне баулу. Сақналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қаралайым қойылымдарды ойнауды үрету</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта</p> <p>Түрлі балалар әрекеттерінде зерттеуден және күрдастарының әрекетін түсіндіруге және дәлелдеуге баулу Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті</p> <p>Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сейлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және калыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, і, ғ дыбыстарын жеке, сез ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор</p> <p>Тындалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сақналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсетебілуге мүмкіндік беру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы</p> <p>Улғи бойынша жай, жайылма сөйлемдер күра білуге үрету. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуға мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу</p> <p>Бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын:</p> <p>Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүйпен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуін дамыту.</p> <p>Сан, санау:</p> <p>«Қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үрету.</p> <p>5 көлемінде тұра және көрі санауга жаттықтыру.</p> <p>Шама:</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және касына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыруға машықтандыру</p> <p>Геометриялық пішіндер:</p> <p>Балаларды геометриялық фигурандарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, аттай білуге үрету, геометриялық пішіндерді көрү және сипап сезу арқылы зерттеу, сейлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды қалыптастыру (ұзындау-қыскалау, көндеу-тарлау, жоғары-төмен, калың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойыншатен).</p> <p>Кеңістікте бағдарлау:</p> <p>Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалуды (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан онға қарай орналастыруды, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді пысықтау (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр).</p> <p>Ұакытты бағдарлау:</p> <p>Тәулік беліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертен» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Сурет салу	<p>Заттардың пішіні: дөңгелек, солап, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі беліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа.</p> <p>Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сактау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы енері туралы білімдерін көңейту.</p>
Мүсіндеу	<p>Мүсінделген заттың, фигурандардың бетін тегістеуге үрету.</p> <p>Бірнеше беліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, беліктерді біріктіру.</p> <p>Балалардың көлемді пішіндер мен қаралайым композицияларды мүсіндеуға қызығушылығын</p>

	арттыру.
Жапсыру	Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды киоға немесе өз бетінше ойдан қылп жапсыруға мүмкіндік беру. Шыгармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
Құрастыру	Құрлылық материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру: Орналастыру тәсілдерін колдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлдененінен орналастыру, құрастыруға колданғанқурылыс бөлшектерін ажырату және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша тандау, өз бетінше ойданқұрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау дағдысын дамыту. Қағаздан құрастыру: «Оригами» үлгісі бойынша қаралайым пішіндер құрастыруын дамыту. Табиги, қалдық материалдардан құрастыру: Табиги материалдардан түрлі композиция жасауда ынталандыру. Шыгармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдал, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сактауды қалыптастыру.
Музыка	Музыка тыңдау: жогары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жогары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және кимылдармен сүйемелдеу дағдысын бекіту Ән айтуда: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыңыс алуды дамыту. Әуенде таза және сөздерді анық айтуда, музыканың сипатын жеткізе білуге үррету. Музыкалық-ыргақтық кимылдар: Музыканың көnlі, ойнакы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша тыңыс әндерді сахналуға баулу, музыканың ыргағына сәйкес әртүрлі қарқынмен сікірілген бекіту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Музыкалық аспаптарды тану және атуды. Ағаш касықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнауды бекіту. Билер: Қазақтың ұлттық би енерімен таныстыру. «Қамажай» бін үррету.
Коршаган ортамен таныстыру	Бала, оның отбасы, үй: Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауга үррету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әнгімелдеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру дағдысын жетілдіру. Заттық алем: Телефон, компьютер, теледидардың колданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қаралайым ережелері туралы білуді. Адамдарға әнбектері үшін алғыс айтуда және әнбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу. Байланыс және қозғалыс құралдары: Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды білу дағдыларын қалыптастыру. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Еңбекке баулу Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: есімдіктерге күтім жасау, оларды суару, ауладағы гүлдерді суару. Айналаны қоршаган заттар, ойыншықтар – адамдардың еңбегімен жасалғаны туралы түсінік беру, оған ұқыпты қарауға баулу Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Ренжіген балаға жанашырлық танытуға және ренжіткен баланың әрекеттерінін әділдігіне көз жеткізіп себебін анықтауда, әділ болған жағдайда әрекет еткен баланың әрекеттерін қолдауда үррету. Мениң Отаным – Қазақстан. Отан корғаушылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын көңейту. Отанды суюге, патриотизмге тәрбиелеу. Жолда жүру ережелері. Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы білімді бекіту. Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Ойын, әңбек, эксперимент барысында күм, су, тас, саздың қасиеттерін анықтау дағдысын бекіту. Есімдіктер әлемі. Есімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді көңейту: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бәлме, бақша, шабындық), буталар және ағаштар (бақша, орман). Жануарлар әлемі. Құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау дағдысын пысықтау.

	<p>Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын мәңгеруіне ықпал ету.</p> <p>Көгамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктердің етапы. Көгамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру.</p>
--	--